

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.69.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 7867 Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie równego potraktowania przy wyliczaniu emerytur powszechnych emerytek z rocznika 1953, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Trybunał Konstytucyjny orzeczeniem z dnia 6 marca 2019 r., w sprawie o sygnaturze P 20/16, uznał art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w zakresie dotyczącym kobiet urodzonych w roku 1953, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy – za niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Celem realizacji wspomnianego wyroku uchwalona została ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222).

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami, do ustalenia podstawy obliczenia emerytury powszechnej nie miał zastosowania przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, nakazujący jej pomniejszenie o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych. W przypadku osób, którym prawo do emerytury powszechnej przyznano przed wejściem ustawy zmieniającej w życie, jej przeliczenie odbywało się z urzędu, po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie nowych przepisów. Natomiast w odniesieniu do osób, które przed tą datą nie występowały z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury, przeliczenie odbywało się na ich żądanie, zgłoszone w terminie sześciu miesięcy od 10 lipca 2020 r., czyli od daty wejścia ustawy w życie. Przeliczeniu podlegała podstawa obliczenia emerytury powszechnej przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury. Dla tej daty przyjmowano również obowiązującą prognozę średniego dalszego trwania życia. Natomiast w przypadku tych osób, które z wnioskiem o emeryturę powszechną występowały po raz pierwszy po wejściu w życie omawianych przepisów, do ustalenia jej wysokości przyjmowano podstawę obliczenia oraz średnie dalsze trwanie życia z dnia złożenia wniosku.

Powyższe rozwiązania są zgodne z zasadą wnioskowości, wyrażoną w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej. Zwrócił na to uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 października 2017 r., sygn. akt III UZP 6/17, w której stwierdza się, że: „(...) ochronie konstytucyjnej podlega nabyte niezrealizowane prawo do emerytury (obejmujące warunki nabycia tego prawa: wiek, staż, itp.) od momentu jego nabycia z mocy prawa, natomiast prawo do emerytury w określonej wysokości powstaje dopiero w momencie ustalenia tej wysokości w związku ze złożeniem przez osobę uprawnioną stosownego wniosku (prawo nabyte realizowane).

Do urzeczywistnienia i konkretyzacji prawa lub wysokości emerytury wymagany jest wniosek zainteresowanego, o którym mowa w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, niezbędny do ustalenia prawa do świadczeń określonych w ustawie. (...) Oznacza to, że wniosek

emerytalny, o którym mowa w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, stanowi warunek sine qua non dopełnienia, urzeczywistnienia i konkretyzacji przysługującego z mocy prawa do emerytury. Rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury wymaga potwierdzenia tego prawa oraz jego wysokości według stanu prawnego obowiązującego, tj. aktualnego w dacie złożenia wniosku, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej. Inaczej rzecz ujmując, prawem nabytym jest prawo do emerytury po spełnieniu warunków ustawowych (art. 100 ustawy emerytalnej), a nie prawo do emerytury w określonej wysokości, która może być wyliczona dopiero wówczas, gdy ubezpieczony złoży wniosek o wypłatę tego świadczenia”.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację, a także zasadę wnioskowości wyrażoną w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stoi na stanowisku, że reguły ponownego przeliczenia emerytury powszechnej, przyjęte w ustawie nowelizującej z dnia 19 czerwca 2020 r., są zgodne z przepisami Konstytucji oraz podstawowymi zasadami prawa ubezpieczeń społecznych. Z tego powodu obecnie nie planuje się wprowadzenia zmian przepisów ustawy emerytalnej, które dotyczyłyby osób urodzonych w roku 1953. Ustawa nowelizująca zrealizowała w pełni orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, umożliwiając osobom urodzonym w roku 1953 uzyskanie emerytury powszechnej, bez zastosowania mechanizmu pomniejszania podstawy jej obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych. Podkreślić przy tym należy, iż sam fakt istnienia możliwości przejścia z emerytury wcześniejszej na emeryturę powszechną, a zatem swego rodzaju prawo do „emerytury po emeryturze”, jest przywilejem. Osoby pobierające emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, im dłużej konsumowały składki, tym bardziej korzystały na momencie opóźnienia przejścia na emeryturę powszechną. Nawet jeżeli osoby te nie podejmowały zatrudnienia, stały się beneficjentami przyrostu świadczenia emerytalnego bez wkładu w postaci składek (na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 listopada 2019 r., sygn. akt III UZP 5/19).

Dodatkowo pragnę poinformować, że w związku z ustawą z 19 czerwca 2020 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych poddał weryfikacji 101,6 tys. świadczeń. 68,2 tys. podjętych spraw zakończyło się wypłatą wyrównania, którego łączna kwota wyniosła 749 mln zł. Średni wzrost świadczenia osoby w obsłużonych sprawach wyniósł 260,33 zł. 33,4 tys. spraw zakończyło się niewypłaceniem wyrównania, gdyż nowo przyznana emerytura powszechna okazała się niższa od emerytury dotychczasowej, wcześniejszej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/